

**ІРШАД
УЛЛА ХАН**
(Пакистан)
Вибрані поезії

*З англійської переклав і упорядкував
Василь Івашко*

Іршад Улла Хан – відомий сучасний пакистанський письменник, автор 25-и збірок поезії. Закінчив Оксфордський університет як Rhodes-вчений (найпрестижніша в Британії наукова стипендія), де поставив свої перші п'єси. Нині – видатний підприємець, найбільший власник копалень дорогоцінного каміння в Азії, компаній глибоководного риболовецького флоту Пакистану, сонячних електростанцій, голова Оксфордського і Кембриджського товариств Пакистану, президент пакистанського Ротарі-клубу. Брав участь у багатьох поважних проектах, як-то фундації Національного симфонічного оркестру США, у Школі політології ім. Дж. Кеннеді Гарвардського університету, Центрі громадського здоров'я Гарварду, великих мистецьких імпрез тощо. Нагороджений багатьма почесними нагородами різних країн.

Висловлюємо подяку Надзвичайному і Повноважному Послу України в ІРП Володимирові Лакомову та українським дипломатам в Ісламабаді Василеві Івашку та Тарасові Микитенку за підтримку й організацію цього проекту. Незабаром у видавництві «Всесвіт» виходить у світ велика збірка поезій Іршада Улла Хана, яка стане важливою подією в культурному діалозі України й Пакистану.

Ред. «Всесвіту»

© Irshad Ullah-Khan, 2016

© Василь Івашко, переклад українською мовою.

З книжки «СТИХІЇ»

УСІ БУРІ МИНУЩІ

Усі бурі минущі
Усі пісні скінченні
Терпіння, мій друже, терпіння
Дай річці руслом своїм прошкувати.
Крик немовляти новонародженого
Це лише початок нового життя.

МАНДРУВАТИ ДО ТЕБЕ МІЙ БОЖЕ НЕЛЕГКО

Мандрувати до Тебе мій Боже нелегко
Надто багато питань що потребують відповідей.
Пощо яструб вбиває голубку?
Пощо куля прошиває мозок дитини невинної?
Пощо немовля народжується з вадами і каліцтвами?
Пощо війни шматують спокій цієї землі
А гітлери й антихристи шаленіють?
Усі ці питання ведуть до нас мій Боже
А не до Тебе Хто дарував нам життя.

СПРАГА ЛЮДИНИ ЯКА ШУКАЄ ВОДУ В ПУСТЕЛІ

Спрага людини яка шукає воду в пустелі
Така ж як і спрага людини на найвищій горі
Чи на найдовшій ріці, або в океані найширшому
Або у глибинах всесвіту і поза ним
Коли йдеться про Тебе мій Боже.
Тільки Тобі дано погамувати цю спрагу.

ТИ ПОЧАСТУВАВ МЕНЕ ПЛОДОМ З ТВОЇХ БОЖИСТИХ РУК

Ти почаствував мене плодом з твоїх божистих рук
Я люблю гуави, але взяв лише половину.
Ти попросив мене взяти всі твої дари
Проте я здольний прийняти тільки те що здольний.
Я часто замислювався чи не скривдив бува тебе
Тим що не прийняв усього що ти можеш дати.

ЛЮБОВ МОЖЕ ЗЦІЛИТИ ВСЕ

Любов може зцілити все
А тому чого не здатна зцілити не завадить
Тож бери своє життя у власні руки мій друже
І виповни його всією любов'ю цього світу
Аби забезпечити твою душу від шпичаків болю
Чи від надміру втіхи й радості
Властивого цьому розгойданому світові.

ЖИВ-БУВ ЧОЛОВІК ЯКИЙ МАВ СИНА

Жив-був чоловік який мав сина
І вони забрали його сина на війну.
Першого ж дня вони застрелили його
І він простягнув руки до Бога і сказав
Боже візьми ці руки і мене також.

ЩОБ СПРАГУ ВГАМУВАТИ ДО НЕЇ ВДАВСЯ ВІН

Щоб спрагу вгамувати до неї вдався він
Проте вона була вже мертва.
Вночі куля снайпера
Стишила її серце у сні.
Він спіткнувся у темряві
Груди у місячну ніч оголивши.
Проте не було нікого щоб його побачити
Нікого щоб його побачити самого.

КОЛИ ТАДЖ-МАХАЛ БУЛО ЗАВЕРШЕНО

Коли Тадж-Махал було завершено
Імператор заздрісно розглядав його красу.
Він був сливе таким же гарним як і та що відійшла.
Але нараз інша думка промайнула в його голові.
Він прикликав того хто долотом і мармуром
Відтворив його любов.
Він подякував йому і щедро заплатив, а коли той пішов
Звелів убити його до заходу сонця.
Ні, нікому не буде вільно зробити
Інший Тадж-Махал.

КОЛИ ІМПЕРАТОРОВІ БАБАРУ СКАЗАЛИ ЩО ЙОГО СИН ПОМИРАЄ

Коли Імператорові Бабару сказали що його син помирає
Він поглянув на свою Імперію
Яка простяглася скільки не кинеш оком

І зачувши тупіт самотнього коня
Що наближався до його Палацу
Він проказав свої молитви і сім разів
Обійшов круг син якого трясла лихоманка
Щоразу приказуючи
Боже візьми мене і залиш сина.
Бог зачув молитву цього дивака
Який віддає своє життя, свою Імперію
Заради життя свого сина
І коли промайнула ніч і настав новий день
Синова лихоманка вщухла
А батькове життя подаленіло.

НАЙБІЛЬШИЙ ДАР У ЦЬОМУ СВІТІ ЛЮБОВ

Найбільший дар у цьому світі любов
Між чоловіком і жінкою
Між дитиною і батьком
Між Богом і людиною.
Трохи любові може загоїти усі рани
Які час від часу наносить фортуна.

ВОНА ЗНАГЛА ПОМЕРЛА НЕ ТОМУ ЩО

Вона знагла померла не тому що
Ніхто її не любив
А тому що гадала що її ніхто не любить.
Вулкани вивергаються проспавши роками
Тоді коли біль землі стане надто пекучим
Щоб тримати його у грудях.

Із книжки «ТОБІ МІЙ БОЖЕ»

ДОВГИМИ ЗИМОВИМИ НОЧАМИ

Довгими зимовими ночами
Я думав про Тебе
І літніми забарними днинами
І в часи коли Ти був зі мною мій Боже

Як рік проминав
Крізь весну незліченних квіток
І осінь незліченного листя.

НАША НІЧ ВІЛЬНИХ НЕБЕС

Наша ніч вільних небес
Наша пора зустрічей і прощань
Наша втіха буттева й чуттева
Все загубилось в єдинім пориві
Коли Ми були Одне
Коли Ми були Одне
Одне мій Боже.

КРАПЛИНА ВОДИ

Краплина води
Краплина води
У цій несходимій пустелі
Краплина води.
Там я бачив видіння
Там я бачив оазу
Там я бачу кактус
Там я бачу палючий пісок
І краплина води
Що тримає життя і бажання
Краплина води
І в цій краплині
Ти мій Боже.

Є ДОБРО І Є ЗЛО

Є добро і є зло
Є воля зла
Є воля добра
Воля Бога понад усе.
Існує також воля чоловіка.
Існує також воля жінки.
Ця воля є принаймні крихкою
Розщепленою забороненим плодом
До її основ.

Існує більше зло
Ніж те що всередині нас
І це зло постійно полює
Чатує на невинних і сильних
Штовхаючи їх на безумство або на злочин.
Це зло з яким ми маємо боротися
Не лише силою нашої колективної волі
Бо не всі визнають його як таке
А завдяки сназі й опіці
Твоєї Волі Яка Понад Усе.

Я МОЛЮСЯ БОГОВІ

Я молюся Богові
Який охоплює все людство
Який є Всесвітом, Потойбіччям, Незвіданим,
Який є Минулим, Теперішнім і Прийдешнім
Усіх людей
Незалежно від кольору і релігії
Незалежно від звання і становища
Бо я молюсь не тому хто розділяє
А Богові Який Об'єднує
У Його Цілковитій Доброті.

У САДУ ЕДЕМСЬКОМУ

У Саду Едемському
Де кожен рух був гармонією
Морські хвилі набігали на піщаний берег
Легіт леліав листя
Дерев і кущів що гнулися від плодів і цвіту
Ми блукали
Ти і я
Вкупі
З Тобою мій Боже.
Сад Едемський
У якому минуле й прийдешнє
Злилися в теперішньому
І світ розпросторювався у сні й наяву
З першого дня до останнього
У ту мить ми були водно
З Тобою мій Боже
У Саду Едемському.

МІЖ ЮНІСТЮ І СТАРІСТЮ

Між юністю і старістю
Між минулим і теперішнім
Між старістю і юністю
Між теперішнім і минулим
Єдиним шляхом у прийдешнє
Є Ти мій Боже.

НІХТО НЕ САМОТНІЙ

Ніхто не самотній
Якщо сам того не бажає
І не закривається від тої Присутності
Яка є Постійною і Присутньою Завжди.
Не треба впадати у відчай
А засвідчити стійкість у суворих випробуваннях
Бо Він є Завжди Там
Для тих хто Його потребує.

ПІЩАНА БУРЯ

Я бачив як налетіла і вщухла піщана буря
І у кожній піщинці я шукав Тебе
Коли ж пісок нарешті влігся
Я молився щоб бути ближче до тої крупини
Де Ти стояв мій Боже.

МЕД І СТРАХ

Тисячі бджіл злетілися до мого помешкання
Вони звисали врунами і спліталися у мережі
Скло відділяло мій страх і їх
Коли я мимоволі зажадав їхньої погибелі
Не спробувавши збагнути пощо вони злетілися
Щоб зробити свій мед у моїй хаті.

СНАГА БОГА

Снага Бога запалювала небеса
Аж поки світло виповнило все
І в його сяєві я не побачив нічого
Опріч темряви всюдисущої
Позаяк був засліплений своїм невіданням.

МЕД І ПАХОЩІ СКРІЗЬ

Мед і пахощі скрізь
Біль смерті скрізь
Гостра розпука минушості скрізь
І у кожній фібрі моєї душі
Потреба бути ближче до Тебе скрізь.

ТІЛО Й ДУША ОДНЕ

Тіло й душа одне
Як земля і повітря
Вогонь і вода
Розділені, змінені, збурені, спінені, спрагли
Сягнути Тебе мій Боже.

ДОЩ ПРОЛИВСЯ НА МЕРТВИХ ВМИРАЮЧИХ БДЖІЛ

Дощ пролився на мертвих вмираючих бджіл
Змивши їх з мого парапету
Куди їм податися звідси думав я
До якого світу і в який сон
Коли все що їм баглося
Це виробляти мед за моїм вікном.

ПРОБАЧТЕ МЕНІ МІЙ ГРІХ О БДЖОЛИ

Пробачте мені мій гріх о бджоли
Те що вас убивав своїм невіданням
І не догледів у вашій новій оселі

Творіння Його Творіння
Поснулий у моїй мертвій душі.

КРАПЛИНА ДОЩУ НА ШЛЯХУ ДО ОКЕАНУ

Краплина дощу на шляху до океану
Одна ріка, одне озеро, один потік крові
Вогонь бухає крізь моє серце
Яке скиглить, судомить, болить на шляху
До Упокоєння Твого мій Боже.

З книжки «АФГАНІСТАН ЦЕ ЛИШЕ ПОЧАТОК»

ВАЛЬС ЖИТТЯ

Вальс життя
Не дотримується завчених кроків
Він плине наче приплив
То розбивається об скелі
То ніжно лиже пісок.

З книжки «ТИ І Я»

КОЛИСЬ МИ СТРІЧАЛИСЯ В ІНШОМУ СВІТІ

Колись ми стрічалися в іншому світі
Минулому, зниклому і застиглому в часі.
Але стрівши тебе цього вечора
Я пригадав схожі часи
Усе це вже ключалося раніше сказав я
Я знаю ми народжені щоб померти знову.

АЛЕ СПЕРШУ ІНШІ МАЮТЬ РОЗІЙТИСЯ

Я почув твоє зітхання
Я збагнув чого ти хочеш
Але зачекаймо трохи
Хай всі інші розійдуться.

Чи бачила ти як тікає самиця
Криком мисливця нажахана
Одначе нам треба грати і не скорятись
Паніці що виказує загнаний звір.

Тож зачекай трохи моя любове
Я знаю що земля у вогні
І надворі бушує буря
Але спершу інші мають розійтись.

ОЧИЩЕННЯ

Колись мені наснився у сні інший сон
Що пожбував реальність у забуття
А відтак з'явилися дивні тіні
Позбавивши світ вражаючої ясності.
Я бачив місяць що розполовинювався
І палахкі зорі що згоряли дотла
І дзижчання голосів що зливалися у шепіт
Породжувало дивні корчі втіхи і болю.
Відтак нахлинув інший сон.

ДЛЯ ТИХ ХТО ЛІЧИТЬ ДНІ

Весна пора аматорської любові
Серце надто виповнене п'янким надміром
Літо надто гаряче для тверезих думок
Опріч пристрасті, сну і холодної купелі
Осінь має тіні вмираючих барв
І любов як п'еса Чехова
Треба вернутися до пори посулого снігу
Щоб випробувати на міцність любов
Яка здольна змусити час забути
Про його існування для тих хто лічить дні.

ВІК

Вік мовчазний глядач
Він споглядає проминання світу
Існує кілька варіацій в його рутині
Старий і новий зливаються водно
Бо що ти можеш вчинити з обома.

З книжки «ЦІ ДІТИ ПРИЙДЕШНЬОГО»

НЕ БУЛО ПОТРЕБИ БУДЬ-ЩО ГОВОРИТИ

Не було потреби будь-що говорити
Коли він зазирнув у її очі.
Вона збагнула все.
Було так буцім небо і земля
Розповіли їй у її снах
Про те що станеться.

ОСІННЄ ЛИСТЯ

Осіннє листя
Побронзовіло
Наче прагнучи жити вічно
Воно набувало барви сонця.
Проте коли ми гуляли парком
Наступного ранку
Діти назгрібали його у великі купи
Щоб було чим зігрітися зимового вечора.

УСЯ ПОТУГА ЦЬОГО СВІТУ

Уся потуга цього світу
Уся слава цього світу
Усі скарби цього світу
Не можуть загасити свічу
Яку я захищаю від усіх бур цього світу
Щоб освяти шлях до Тебе мій Боже.

Є ТІ ХТО МОЖЕ ЧУТИ МУЗИКУ

Є ті хто може чути музику
Коли ніхто не грає
Є ті хто може бачити
Хоч сліпі з народження
Є ті хто діє
Коли решта світу спить.

ЧАСОМ ТИ УСАМІТНЮЄШСЯ

Часом ти усамітнюєшся
У печері для молитви
Не тому що багнеться
Сховатися від цього світу
А тому що кортить
Ліпше його роздивитися.

ЦЯ ДОРОГА ЩО БІЖИТЬ ЗА ОБРІЙ

Ця дорога що біжить
За обрій
Не має ні початку
Ні кінця
Вона робить багато поворотів
Перед тим як врешті-решт
Виснажена і втомлена
Сягне Твоїх Дверей.

ЧИ ДОЗВОЛИШ ТИ ХТО СТВОРИВ ЦЕЙ СВІТ

Чи дозволиш Ти Хто створив цей світ
Жити зі мною тій
Про кого я молюся щодня
Й щосекунди мого життя
А чи Ти покинеш мене таким же безпорадним
Як і ці діти прийдешнього.